

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY W INTERNECIE.

ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z MEDIÓW

SPOŁECZNOŚCIOWYCH

zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2014-2017

Bibliografia adnotowana zawiera wybór najnowszych publikacji, które dotyczą problemów i zagrożeń wynikających dla dzieci i młodzieży z korzystania z internetu, w tym z mediów społecznościowych. Materiały opisują przejawy tych zjawisk, przyczyny i skutki oraz działania profilaktyczne. Są to analizy socjologiczne, psychologiczne, pedagogiczne, seksuologiczne, medioznawcze i prawne, a także praktyczne wskazówki i propozycje specjalistów oraz scenariusze zajęć. Opracowania te mogą być przydatne nauczycielom, wychowawcom, bibliotekarzom i rodzicom.

Wszystkie wymienione źródła dostępne są w W-MBP w Olsztynie. Źródła dostępne online – mają linki.

KSIĄŻKI

1. Bezpieczeństwo dzieci online : kompendium dla rodziców i profesjonalistów / [Polskie Centrum Programu Safer Internet ; redakcja Agnieszka Wrzesień-Gandolfo] [online]. – Warszawa : Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa : Fundacja Dzieci Niczyje, 2014. – 146 s. [dostęp 4.12.2017]. Dostępny w:
http://www.saferinternet.pl/images/artykuly/projekty-edukacyjne/Kompendium_www.pdf
O różnorodnych formach i przejawach obecności dzieci w sieci oraz wynikających z nich zagrożeniach. Zalecenia profilaktyczne skierowane do dorosłych i wskazówki, jak reagować w sytuacji problemowej.
2. Cyberbezpieczeństwo dzieci i młodzieży : realny i wirtualny problem polityki bezpieczeństwa / redakcja naukowa Marek Górka. – Warszawa : Difin, 2017. – 350 s.
Na książkę składają się 23 artykuły badaczy i ekspertów, które dają wszechstronny i aktualny obraz rzeczywistości i wyzwań związanych z bezpieczeństwem młodych internautów, nie tylko w ujęciu technicznym i prawnym, ale przede wszystkim w rozumieniu nauk społecznych. Teksty dotyczą wpływu powszedniego intensywnego funkcjonowania w cyberprzestrzeni na rozwój psychofizyczny i społeczny dzieci i młodzieży, w tym kształtowanie ich osobowości i tożsamości, kładą nacisk na znaczenie wychowania i edukacji dla cyberbezpieczeństwa, pokazują przykłady sprawdzonych rozwiązań profilaktycznych oraz metod wspierania ofiar internetowej sieci.
Wypożyczalnia 180035
3. Cyberprzestępstwa seksualne na szkodę małoletniego w polskim i amerykańskim porządku prawnym / Karolina Kudyba. – Stan prawny : wrzesień 2012. – Warszawa : Biuro Rzecznika Praw Dziecka, 2015. – 74 s. – Bibliogr.
*I. Psychologiczne i socjologiczne aspekty pornografii dziecięcej i pedofilii w internecie.
II. Ochrona małoletnich przed cyberprzestępczością na tle seksualnym w międzynarodowym, europejskim i krajowym porządku prawnym.
III. Ochrona małoletnich przed cyberprzestępczością na tle seksualnym w porządku prawnym Stanów Zjednoczonych.*
Wypożyczalnia 178111 ; książka dostępna również w internecie pod adresem:
http://brpd.gov.pl/sites/default/files/cyberprzestepstwa_seksualne_k.kudyba.pdf
4. Cyfrowa demencja : w jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci / Manfred Spitzer. – Dodruk. – Słupsk : Dobra Literatura, 2015. – 340 s. – Bibliogr,
Cyfrowa demencja to określenie, którego przed kilku laty użyli południowokoreańscy lekarze do opisania symptomów chorobowych – zarówno psychicznych, jak i fizycznych – będących skutkiem niekontrolowanego korzystania z mediów cyfrowych. Renomowany niemiecki psychiatra i neurobiolog, Manfred Spitzer, daje w swojej książce szczegółowy wgląd w istotę i przyczyny tego zjawiska.
Wypożyczalnia 179686

5. Cyfrowa demencja : w jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci / Manfred Spitzer. – Słupsk : Dobra Literatura, 2013. – 340 s. – Bibliogr.
Wypożyczalnia 175412 ; Książka dostępna również w wersji elektronicznej na platformie IBUK Libra - zapraszamy do Wypożyczalni po kod dostępu
6. Cyfrowi rodzice : dzieci w sieci : jak być czujnym, a nie przeczulonym / Yalda T. Uhls. – Kraków : IUVI, 2016. – 284 s. – Bibliogr.
*Poradnik dla rodziców e-dzieci. Autorka nazywa i systematyzuje to, co czujemy intuicyjnie (i co czasem spędza sen z powiek), oddzielając fakty od mitów. Rozbiera na czynniki pierwsze świat nowych mediów, ukazując go w kontekście wychowywania dzieci i młodzieży.
Dynamiczny świat nowych aplikacji i internetowych mód (snapchaty, miniblogi, tweety itd.) jest nie do ogarnięcia dla większości dorosłych, dlatego autorka opracowała wskazówki, jak w nim nawigować, będąc jednocześnie aktywnym i czujnym, ale nie przeczulonym rodzicem.
Wypożyczalnia 179737*
7. Jak dbać o wizerunek w mediach społecznościowych / Tomasz Reich. – Lublin : Wydawnictwo Słowa i Myśli, 2016. – 187 s. – Bibliogr.
*Dlaczego i jak należy stosować zasady netykiety. Czym jest pierwszy raz w social mediach, czyli jak nawiązać kontakt. Kiedy komentowanie to już hejtowanie. Dlaczego zaproszenie od Beyoncé czy Keanu Reevesa to niekoniecznie wyróżnienie. Jak opowiedzieć historię..., snapując. Ile prawdy jest w stwierdzeniu: "Jeśli nie jesteś w sieci, nie żyjesz".
Wydział Technologii Informatycznych-Komunikacyjnych 179935*
8. Media społecznościowe w szkole / Anna Borkowska, Marta Wiśniewska [online]. – Warszawa : NASK Państwowy Instytut Badawczy, 2017. – 79 s. – Bibliogr. [dostęp 4.12.2017].
Dostępny w: https://akademia.nask.pl/publikacje/SM_w_szkole.pdf
M.in.: Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych. Najpopularniejsze media społecznościowe i jak je wykorzystać w klasie.
9. Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodości : przyczyny, skutki, zapobieganie w rodzinach i w szkołach / Stanisław Kozak. – Warszawa : Difin, 2014. – 302 s. – Bibliogr.
*M.in.: Patologiczne formy komunikowania się dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni (internetoholizm, cyberprzemoc, fonoholizm, seksting). Samotność dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni. Jak zapobiegać patologii cyfrowej, ograniczać ją i leczyć dzieci i młodzież z uzależnień („cyfrowa demencja”, „cyfrowa głupota” – ekshibicjonizm psychiczny i fizyczny w cyberprzestrzeni).
Informatorium. Czytelnia 316.346.3-053.6 ; Wypożyczalnia 179035*
10. Sfejsowani / Suzana E. Flores ; [przekład Katarzyna Mojowska]. – Warszawa : Muza, 2017. – 298, [6] s.
*Książka dotyczy wpływu Facebooka na zmieniającą się kulturę, nasze rozumienie siebie i na los młodych ludzi. Autorka przedstawia historie prawdziwych osób, które ujawniają głębię tego międzynarodowego zjawiska i pozwalają zrozumieć istotę skutków oddziaływania tego narzędzia społecznościowego.
Wypożyczalnia 180033*
11. Smartfon i tablet w dziecięcych rękach / Hussein Bougsiaa, Małgorzata Cackowska, Lucyna Kopciewicz, Tomasz Nowicki. – Gdańsk : Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2016. – 564 s. – Bibliogr.
*Książka jest pokłosiem badań empirycznych zrealizowanych w latach 2014-2016 w ramach projektu badawczego "M-rodzice i m-dzieci. Bezprzewodowa socjalizacja i uczenie się w kulturze cyfrowej."
Wypożyczalnia 179461*

ARTYKUŁY I ROZDZIAŁY Z KSIĄŻEK

1. Agresywne zachowania młodzieży w sieci : perspektywa potrzeb agresora i ofiary / Irena Panfil-Struzik // W: Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej / redakcja naukowa Mirosław Z. Babiarczyk, Karol Bidziński, Alicja Giermakowska. – Kraków : Impuls, 2016. – S. 115-126
Przyczyny agresji off-line i on-line. Skala agresji elektronicznej, mechanizmy psychologiczne i formy. Skutki agresji elektronicznej dla jej ofiar.
Informatorium. Czytelnia 371.212
2. Bezpieczeństwo dzieci w wieku wczesnoszkolnym w Internecie : w poszukiwaniu skutecznych sposobów oddziaływań wychowawczych / Beata Komorowska // W: Pedagogika szkolna, wczesnoszkolna i przedszkolna. T. 2, Wokół aktualnych problemów rozwoju szkoły / redakcja Krystyna Chałas, Beata Komorowska, Marta Buk-Cegiełka. – Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski, 2016. – 269-291
Pojęcie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Zagrożenia związane z korzystaniem z internetu. Omówienie wyników badań empirycznych przeprowadzonych w 2014 r. w Chełmie wśród 60 uczniów klas II-III szkoły podstawowej oraz 58 rodziców. Pytania ankietowe dotyczyły ilości czasu, którą poświęcają dzieci na korzystanie z internetu, celu korzystania, korzystania z portali społecznościowych, kontroli dorosłych oraz oceny bezpieczeństwa dzieci w internecie. Wskazania dla praktyki pedagogicznej.
Wypożyczalnia 178940
3. *Bullying versus cyberbullying* : rola uczniów – świadków w analizowanych formach przemocy rówieśniczej / Aleksandra Tuściak-Deliowska // W: Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja. T. 2, Dylematy społeczności cyfrowej / pod redakcją Józefa Bednarka i Anny Andrzejewskiej. – Kraków : Impuls, 2015. – S. 123-136
Świadkowie odgrywają istotną rolę w przemocy rówieśniczej, ponieważ każda osoba z grupy może być moderatorem zachowań agresywnych. Także w przemocy wykorzystującej najnowsze technologie komunikacyjne.
Informatorium. Czytelnia 371.64/69
4. *Child grooming* – niebezpieczne przyjaźnie w cyberprzestrzeni / Zdzisława Dacko-Pikiewicz // Współczesne społeczeństwo w wirtualnej rzeczywistości : wielość szans i dylematów / red. nauk. Zdzisława Dacko-Pikiewicz, Marek Walancik. – Kraków : "Impuls" ; Dąbrowa Górnicza : Wyższa Szkoła Biznesu, 2014. – S. 107-123
Child grooming jako zjawisko społeczne. Etapy uwodzenia dzieci w internecie. Zespół cech powodujących prawdopodobieństwo stania się ofiarą pedofilii przez internet. Jak chronić dzieci – dobre praktyki. Instrumenty prawne.
Informatorium. Czytelnia 316.3
5. Ciemna strona sieci : zagrożenia internetowe oraz ich konsekwencje dla uczniów / Anna Wrona // W: Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk. Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. – Warszawa : Difin, 2014. – S. 82-97
Istota zagrożeń internetowych. Internet a edukacja, internet a wychowanie. Przemoc w Internecie – zjawisko i przeciwdziałanie. Pornografia internetowa zagrożeniem dla uczniów. Seksting – upublicznianie nagich zdjęć. Bezpieczeństwo w Internecie.
Wypożyczalnia 176622
6. *Cyberbullying* jako wyzwanie współczesności / Karolina Walczak, Katarzyna Sadowska // W: Resocjalizacja – czarno na białym : konteksty niedostosowania społecznego i ich praktyczne odniesienia : praca zbiorowa / pod redakcją naukową Anny Karłyk-Ćwik i Doroty Rybczyńskiej-Abdel Kawy. – Toruń : "Akapit", 2016. – S. 17-28
Cyberbullying a bullying – różnicowanie pojęć. Charakterystyka form cyberbullyingu. Konsekwencje cyberbullyingu dla ofiar. Analiza badań własnych przeprowadzonych w 2014 r. wśród uczniów łódzkiego gimnazjum.
Wypożyczalnia 179137

7. Cyberpodwórko : profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych dzieci, młodzieży i młodych dorosłych w wirtualnym świecie / Wojciech Ronatowicz // W: Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja. T. 2, Dylematy społeczności cyfrowej / pod redakcją Józefa Bednarka i Anny Andrzejewskiej. – Kraków : Impuls, 2015. – S. 243-261
Grooming, sexting, web-cam sexting, cyberbullying, stalking – zjawiska, ich skala i profilaktyka. Informatorium. Czytelnia 371.64/69
8. Cyberprzemoc – destrukcyjne zjawisko w cyberkulturze / Edyta Drzymała, Marek Witold Macionga // W: Problemy współczesnego dziecka : wybrane aspekty / red. nauk. Małgorzata Cywińska. – Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2014. – S. 55-67
Środowisko wirtualne – Digital Natives. Charakterystyka cyberprzemocy – cyberstalking, cyberbullying, trolling, hating. Cyberprzemoc i jej przykłady. Przemoc a jej odbiorcy. Formy prewencji. Wypożyczalnia 176766
9. Cyberprzemoc w życiu młodzieży ponadgimnazjalnej : komunikat z badań / Balsam Aouil // W: Internet w psychologii : psychologia w Internecie / red. nauk. Bassam Aouli, Kazimierz Czerwiński, Danuta Wosik-Kawala. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Gniezno : Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium, cop. 2014. – S. 161-180
Wypożyczalnia 178839
10. Dzieci w Internecie w świetle zjawiska *groomingu* : raport z badań / Balsam Aouil // W: Internet w psychologii : psychologia w Internecie / red. nauk. Bassam Aouli, Kazimierz Czerwiński, Danuta Wosik-Kawala. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Gniezno : Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium, cop. 2014. – S. 200-223
Uwodzenie dzieci w Internecie – grooming. Omówienie wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów klas 5 i 6 szkoły podstawowej oraz analizy publicznych komunikatorów internetowych. Wypożyczalnia 178839
11. Dziecko w wieku przedszkolnym a zagrożenia ze świata mediów / Małgorzata Kowalczyk // W: W trosce o rozwój i wczesną edukację dziecka / redakcja naukowa Sabina Guz, Małgorzata Centner-Guz, Iwona Zwierzchowska. – Lublin : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2015. – S. 263-278
Media jako forma komunikacji. Dzieciństwo zwane medialnym. Dziecko jako widz. Dziecko jako odbiorca reklamy. Dziecko jako odbiorca scen przemocy. Dziecko jako ofiara internetu. Informatorium. Czytelnia 372.3
12. Elektroniczna agresja rówieśnicza : ustalenia empiryczne ostatniej dekady / Jacek Pyżalski // W: Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży : teoria, diagnoza, profilaktyka, terapia / red. Jolanta Jarczyńska. – Bydgoszcz : Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, 2014. – S. 33-47
Konsekwencje doświadczania bullyingu. Od bullyingu do cyberbullyingu. Jak realizowany jest cyberbullying – techniczne sposoby realizacji. „Nowe” mechanizmy psychologiczne u sprawców cyberbullyingu (tzw. toksyczne rozhamowanie). Współwystępowanie bullyingu i cyberbullyingu. Cyberbullying a inne zachowania ryzykowne i inne formy agresji elektronicznej. W stronę rozwiązań profilaktycznych. Wypożyczalnia 177877
13. Facebook – wirtualne więzienie dla młodych / Iga Staniuk-Rabenda // W: Fenomen Facebooka : społeczne konteksty edukacji / pod redakcją Grażyny Penkowskiej. – Gdańsk : Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2014. – S. 113-141
Cyberprzemoc. Brak anonimowości. Problem ze znalezieniem pracy. (Child) Grooming. Zmiana tożsamości. Jak największa liczba znajomych. Czy faktycznie to, co „jest i zawsze miało być darmowe”, jest takie w rzeczywistości? (Bez)karne żarty. Gry komputerowe. Negatywny wpływ portali społecznościowych na rozwój dzieci i młodzieży. Wypożyczalnia 177385 ; Książka dostępna również w wersji elektronicznej na platformie IBUK Libra - zapraszamy do Wypożyczalni po kod dostępu

14. Implikacje edukacyjne i społeczne wykluczenia cyfrowego dzieci/nastolatków w wieku drugiego etapu edukacyjnego / Marcin Musiał // W: Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja. T. 2, Dylematy społeczności cyfrowej / pod redakcją Józefa Bednarka i Anny Andrzejewskiej. – Kraków : Impuls, 2015. – S. 153-161
Wykluczeniu cyfrowemu podlegają nie tylko osoby starsze, ale również dzieci i nastolatki, które poza szkołą nie korzystają z komputera i internetu. Artykuł analizuje zjawiska wykluczenia oraz wycofania cyfrowego, ich przyczyny (nie tylko społeczno-ekonomiczne, ale wyznaniowe, brak motywacji związany z dominacją innych potrzeb) oraz skutki społeczne. Opiszano badania przypadków trojga 12-letnich uczniów V klasy szkoły podstawowej.
Informatorium. Czytelnia 371.64/69
15. Internet jako narzędzie konstruujące percepcję rzeczywistości społecznej wśród współczesnych adolescentów / Dariusz Poleszak // W: Pobróżne problemy współczesnej pedagogiki / red. tomu Józef Górniewicz, Aldona Małyska. – Olsztyn : Centrum Badań Społecznych UWM : Katedra Unesco UWM : Katedra Teorii Wychowania UWM, 2015. – S. 95-107
Gry komputerowe – siła wpływania na gracza poprzez ich interakcyjny charakter. E-hazard i jego istotny element – anonimowość. Portale społecznościowe – uluda posiadania wielu przyjaciół i znajomych.
Wypożyczalnia 177557
16. Jak kochać dziecko w czasach szaleństwa mediów elektronicznych / Barbara Pisarska // W: Idee Korczakowskie w perspektywie współczesnych nauk o wychowaniu i aktualnych wyzwań społecznych : praca zbiorowa / pod red. nauk. Łucji Kabzińskiej i Anny Prusik. – Olsztyn : Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP, 2014. – S. 175-190
Aktualność zaleceń wychowawczych Janusza Korczaka także wobec współczesnych problemów wynikających z nadużywania mediów elektronicznych.
M.in.: Skala emisji fal elektromagnetycznych na świecie i w Polsce oraz zagrożenia dla zdrowia fizycznego i psychicznego wynikające ze wzrostu pola elektromagnetycznego. Skala użytkowania internetu przez dzieci i młodzież w Polsce i Europie. Przejawy i skutki uzależnienia od internetu. Jak przeciwdziałać infoholizmowi – co mogą robić rodzice i wychowawcy.
Wypożyczalnia 176377
17. Media – dobrodziejstwo, które uzależnia / Karina Leksy // W: Diagnoza i profilaktyka uzależnień wśród młodzieży wyzwaniem dla społeczności lokalnej / redakcja naukowa Jan A. Malinowski. – Toruń : Akapit, 2016. – S. 113-122
Internet – niebezpieczny świat fantazji. Kryteria diagnostyczne zaburzonego korzystania z internetu prowadzącego do uszkodzeń lub zaburzeń klinicznie znaczących. O hipnotyzującym wpływie telewizji słów kilka. Rodzina i szkoła wobec problemu nowych uzależnień.
Wypożyczalnia 179008
18. Nadmierny kontakt z mediami jako przyczyna zaburzeń rozwoju poznawczego dzieci kończących wychowanie przedszkolne : raport z badań / Chojak Małgorzata // W: Aspekty wychowania i kształcenia we współczesnej szkole / redakcja naukowa Aleksandra Kamińska i Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : "Humanitas", 2016. – S. 223-234
Omówienie wyników badań przeprowadzonych w 2008 r. w ośmiu grupach przedszkolnych powiatu lubartowskiego. Badano związek między postawami rodziców wobec wychowania i kształcenia a poziomem gotowości szkolnej sześć- i siedmiolatków kończących wychowanie przedszkolne. Analizie poddano związek między czasem poświęconym telewizji i komputerowi a wynikami dzieci w dwóch podskalach testu Elżbiety Koźniewskiej: Umiejętności Szkolne i Kompetencje Poznawcze.
Wypożyczalnia 179007
19. Nie ma rzeczy doskonałych, czyli o korzystaniu z komputera w czasie wolnym / Aneta Jegier // W: Czas wolny małych dzieci w świecie realnym i wirtualnym / redakcja naukowa Aneta Jegier. – Warszawa : Difin, cop. 2016. – S. 129-138
Zagrożenia związane z użytkowaniem komputera przez dzieci – wady postawy, wzroku, zespół cieśni nadgarstka (RSI), ograniczenie innych aktywności, objadanie się. Oferta internetowa dla dzieci – serwisy Bobibobi.pl., Grydladzieci.pl. Moralne skutki korzystania z komputera i internetu dla dzieci. Co zrobić, by korzystanie z komputera było bezpieczne dla dziecka? Internetowe działania edukacyjne

na rzecz bezpieczeństwa dzieci – programy i serwisy, działania Fundacji Dzieci Niczyje.
Informatorium. Czytelnia 379.8

20. Nowe kompetencje nauczycieli w zakresie możliwości i niebezpieczeństw cyberprzestrzeni / Anna Andrzejewska // W: Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk. Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. – Warszawa : Difin, 2014. – S. 17-29
Nowa rola nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości informatycznej. Cyberprzestrzeń wyzwaniem dla współczesnego pedagoga – funkcje cyberprzestrzeni, zjawiska negatywne przebywania w sieci, zagrożenia psychologiczne, somatyczne.
Wypożyczalnia 176622
21. Nowe wyzwania profilaktyki w kontekście zagrożeń dzieci i młodzieży / Ewa Krzyżak-Szymańska, Andrzej Szymański // W: Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk. Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. – Warszawa : Difin, 2014. – S. 198-220
Profilaktyka niebezpiecznego korzystania z internetu i z komputera. Zapobieganie negatywnemu wpływowi gier komputerowych na młodego odbiorcę – etapy fascynacji dziecka do 12 roku życia światem wirtualnym. Profilaktyka fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży. Nowy wymiar profilaktyki w społeczeństwie wiedzy.
Wypożyczalnia 176622
22. Osobowościowe determinanty dysfunkcyjnego korzystania z Internetu wśród uczniów gimnazjum, liceum oraz studentów/ Balsam Aouli, Jacek Siedlaczek // W: Internet w psychologii : psychologia w Internecie / red. nauk. Bassam Aouli, Kazimierz Czerwiński, Danuta Wosik-Kawala. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Gniezno : Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium, cop. 2014. – S. 100-142
M.in.: Kryteria diagnostyczne uzależnienia od internetu. Omówienie wyników badań różnic w profilach osobowościowych młodzieży korzystającej z internetu w sposób dysfunkcyjny i w sposób przeciętny.
Wypożyczalnia 178839
23. Pedagogika medialna : aspekty społeczne, kulturowe i edukacyjne / Tomasz Huk. – Kraków ; Katowice : "Impuls", 2014. – S. 161-187 : Uczeń zagrożony uzależnieniem od mediów elektronicznych
Szczegółowe studium przypadku nadmiernego wykorzystywania mediów elektronicznych przez jedenastoletniego chłopca, ucznia 5 klasy szkoły podstawowej. Problem zanalizowano na tle teorii: społecznego uczenia się, uzależnienia się i komunikowania masowego. Studium zawiera prognozy rozwoju sytuacji chłopca oraz propozycje rozwiązania problemu.
Wypożyczalnia 176211
24. Pedagogika medialna : aspekty społeczne, kulturowe i edukacyjne / Tomasz Huk. – Kraków ; Katowice : "Impuls", 2014. – S. 189-212 : Media elektroniczne w świecie wychowanków z domu dziecka
Omówienie problematyki korzystania z komputerów, telewizji i telefonów komórkowych przez dzieci z domów dziecka wraz ze prezentacją studium przypadku – badania trojga uczniów klasy 4 szkoły podstawowej.
Wypożyczalnia 176211
25. Pedagogika medialna : aspekty społeczne, kulturowe i edukacyjne / Tomasz Huk. – Kraków ; Katowice : "Impuls", 2014. – S. 213-244 : Uczennice szkoły podstawowej a przemoc w cyberprzestrzeni
Główny problem opisanych badań i studium przypadku to cechy cyberprzemocy występującej wśród uczennic 5 klasie szkoły podstawowej.
Wypożyczalnia 176211
26. Rodzice wobec zagrożeń a bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni / Sylwester Bębas // W: Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej / redakcja naukowa Mirosław Z. Babiaryz, Karol Bidziński, Alicja Giermakowska. – Kraków : Impuls, 2016. – S. 159-168
Analiza problematyki w świetle badań: Przegląd zagrożeń dla dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni. Zbiór wskazówek dla rodziców i zasad, które mają na celu zapewnienie dziecku ochrony.

Informatorium. Czytelnia 371.212

27. Społeczne konsekwencje cyberprzemocy i deficytów emocjonalnych współczesnych i przyszłych pokoleń uczniów / Irena Szewczyk-Kowalewska // W: Aspekty wychowania i kształcenia we współczesnej szkole / redakcja naukowa Aleksandra Kamińska i Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : "Humanitas", 2016. – S. 209-222 ; Nowa Szkoła. – 2017 nr 5, s. 24-25
[Artykuł opublikowany dwukrotnie - w książce i czasopiśmie. W "Nowej Szkole" skrócono nieco tytuł, źródła bibliograficzne podano w formie przypisów. Streszczenie angielskie pominięto.]
Uzależnienie od telefonu komórkowego, nadmierne korzystanie z komunikatorów internetowych i elektronicznych gadżetów przez nastolatków jako źródło deficytów emocjonalnych i braku umiejętności społecznych niezbędnych do funkcjonowania w grupie, wycofywanie się z relacji w "realu" i odrzucenie rówieśnicze. Uzależnienie od internetu (siecioholizm, infoholizm) jako specyficzna forma zaburzenia psychicznego. Typy uzależnienia od internetu: uzależnienie od gier komputerowych, erotomania komputerowa, uzależnienie od informacji, od kontaktów społecznych w sieci, cyberchondria, samookaleczanie i samobójstwa w sieci. Cyberprzemoc: seksting, cyberstalking, cyberbullying i jego formy. Elektroniczna przemoc rówieśnicza wśród polskich uczniów. Wypożyczalnia 179007
28. Trudności wychowawcze wynikające z siecioholizmu młodzieży gimnazjalnej : sprawozdanie z badań / Wojciech Walat // W: Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej / redakcja naukowa Mirosław Z. Babiarz, Karol Bidziński, Alicja Giermakowska. – Kraków : Impuls, 2016. – S. 127-147
Charakterystyka diagnostyczna siecioholizmu. Skutki siecioholizmu młodzieży gimnazjalnej. Wyniki badań przeprowadzonych w rzeszowskich gimnazjach w 2014 r. Badano m.in. problemy zdrowotne uczniów, relacje rodzinne, rówieśnicze i szkolne, zachowania agresywne. Postulaty pedagogiczne. Informatorium. Czytelnia 371.212
29. Uczeń scyfryzowany : zagrożenia i ich profilaktyka pedagogiczna / Sławomir Kania // W: Edukacja i/a mózg mózg a/i edukacja / redakcja naukowa Mirosław Kowalski, Irena Koszyk, Sławomir Śliwa. – Kraków : Impuls, 2016. – S. 61-77
Seksualność w sieci. Przemoc i agresja w sieci. Samotność i samobójstwo w sieci. Odżywianie a internet – cyberwspólnota Pro-ana. Mózg a sieć – konsekwencje dla ośrodkowego układu nerwowego, zaburzenia neurologiczne, uzależnienie fizjologiczne, padaczka ekranowa, cyfrowa demencja, technowypalenie mózgu. Przeciwdziałanie – rzecz o profilaktyce pedagogicznej, wskazówki odwołujące się do zmiennych warunkujących zdrowe funkcjonowanie psychospołeczne dziecka wobec cyfrowych technologii. Wypożyczalnia 178763
30. Uzależnienia od komputera i Internetu : czy gry komputerowe to dobra forma spędzania wolnego czasu? / Anna Kujawa // W: Diagnoza i profilaktyka uzależnień wśród młodzieży wyzwaniem dla społeczności lokalnej / redakcja naukowa Jan A. Malinowski. – Toruń : Akapit, 2016. – S. 205-212
Artykuł zawiera dwa scenariusze zajęć dla uczniów klas V-VI szkół podstawowych nt.: Bezpieczne korzystanie z internetu; Uzależnienia od komputera i internetu – dobre i złe emocje. Wypożyczalnia 179008
31. Wpływ komunikacji zapośredniczonej przez technologię na rozwój kompetencji emocjonalnych i interpersonalnych w okresie adolescencji / Wacław Branicki // W: Współczesne społeczeństwo w wirtualnej rzeczywistości : wielość szans i dylematów / red. nauk. Zdzisława Dacko-Pikiewicz, Marek Walancik. – Kraków : "Impuls" ; Dąbrowa Górnicza : Wyższa Szkoła Biznesu, 2014. – S. 77-86
Koncepcja tożsamości narracyjnej. Rozwój kompetencji emocjonalnych nastolatków z pokolenia sieci. Związek między lękiem społecznym młodzieży a formami komunikacji zapośredniczonej przez technologię. Analiza problematyki w świetle teorii i koncepcji naukowych oraz licznych badań. Informatorium. Czytelnia 316.3

32. Wyjątkowość komunikacji : zagrożenia w cyberprzestrzeni / Dorota Smetanová // W: Miejsce innego we współczesnych naukach o wychowaniu. [T. 6], Inny w przestrzeni społecznej / pod red. Beaty Jachimczak, Katarzyny Pawelczak, Anety Wojciechowskiej. – Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2014. – S. 67-79
Cyberprzestrzeń i jej specyfikacje: Formy komunikacji ryzykownej w cyberprzestrzeni. Dyskursy o sieci społecznej. Sieci społeczne jako ryzyko uzależnienia. Pozytywne i negatywne aspekty komunikacji przez Facebooka: pisanie pamiętnika, społeczne nasycenia, realizacja w życiu towarzyskim, samorealizacja, prezentacja siebie, uzależnienie, śmierć społeczna, szykanowanie, niekorzystny wpływ na wydajność w pracy, wzywanie pomocy.
Wypożyczalnia 176764 ; Książka dostępna również w wersji elektronicznej na platformie IBUK Libra - zapraszamy do Wypożyczalni po kod dostępu
33. Zagrożenia związane z korzystaniem z internetu przez młodzież / Rafał Podleśny // W: Młode pokolenie w świecie wielowymiarowego ryzyka / redakcja Roman Bogusław Sieroń, Marzena Banaczyk, Paweł Witek, Rafał Podleśny. – Stalowa Wola : Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, 2015. – S. 253-269
Przegląd internetowych niebezpieczeństw w świetle literatury. M.in.: zagrożenia związane z handlem elektronicznym, cyberterroryzmem, piractwem komputerowym, zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, moralności, dydaktyczne, społeczne, zaburzenia funkcji poznawczych, dysfunkcje neurologiczne, uzależnienia, trudności w odróżnianiu rzeczywistości wirtualnej od realnej, erotomania internetowa. Porady dla rodziców.
Informatorium. Czytelnia 316.346.3-053.6
34. „Zatracenie” w cyberprzestrzeni jako atrybut współczesnego wychowania w rodzinie : wybrane uwarunkowania i implikacje / Małgorzata Przybysz-Zaremba // W: Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 11, Nauczyciel i dziecko w dobie kryzysu edukacyjnego / pod redakcją Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szusćnik, Beaty Oelszlaeger-Kosturek. – Cieszyn : Uniwersytet Śląski ; Kraków : "Impuls", 2017. – S. 229-241
Rodzinne uwarunkowania "zatracania się" dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni oraz jego implikacje dla wychowanie – wybrane aspekty i badania (zaburzone relacje, cyberbullying, uzależnienie od internetu, uzależnienie od wirtualnego seksu, socjomania internetowa). Propozycje i zalecenia dla rodziców dzieci/młodzieży "zatraconych" w wirtualnym świecie.
Informatorium. Czytelnia 372.4 ; Wypożyczalnia 179823
35. Zjawisko sekstingu wśród młodzieży oraz jego konsekwencje / Sylwia Polcyn-Matuszewska // W: Aspekty wychowania i kształcenia we współczesnej szkole / redakcja naukowa Aleksandra Kamińska i Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : "Humanitas", 2016. – S. 49-61
Wszechobecność seksu jako element współczesnego życia. Seksting w ujęciu terminologicznym – próba definicji zjawiska. Seksting w ujęciu metodologicznym – wyniki badań portalu Nasza Klasa i Naukowej Akademickiej Sieci Komputerowej oraz Fundacji Dzieci Niczyje. Seksting – wyniki badań własnych: analiza portalu ogłaszamy 24.pl. Negatywne konsekwencje wynikające z upublicznienia intymnych zdjęć przez dzieci i młodzież. Profilaktyka i przeciwdziałanie sekstingowi.
Wypożyczalnia 179007

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Aktywność internautów w mediach społecznościowych / Anna Michniuk // Wychowawca. – 2016, nr 11, s. 7-9
Cechy mediów społecznościowych. Pozytywne i negatywne akcje w przestrzeni portali społecznościowych.
2. Bezpieczeństwo dzieci w sieci / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Remedium. – 2015, nr 4, s. 10-11
Formy agresji elektronicznej. Gdzie szukać pomocy? Przykładowe filtry ograniczające dostęp do niebezpiecznych treści. Telefony komórkowe – przykładowa ochrona.

3. Bezpieczeństwo w internecie / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. – 2014, nr 9, s. 48-51
Propozycje regulacji dotyczących zasad obecności szkoły w mediach społecznościowych i w ogóle w internecie. Media społecznościowe prywatnie i w imieniu szkoły. Przykładowy formularz dla nauczyciela, który chce założyć profil społecznościowy szkoły.
4. Bezpieczna przestrzeń współpracy / Monika Regulska // TIK w Edukacji. – 2017, nr 3, s. 12-13
Twinspace – przestrzeń na platformie eTwinning, która umożliwia nauczycielom i uczniom prostą i bezpieczną komunikację.
5. Bezpieczny internet / Dorota Janczak // Dyrektor Szkoły. – 2017, nr 4, s. 46-47
Jak przygotować uczniów do bezpiecznego poruszania się w sieci? Przed czym i w jaki sposób ich chronić?
6. Bezpieczny internet w świecie ciszy / Grażyna Gregorczyk // Meritum. - 2016, nr 4, s. 92-98
W artykule zostały opisane wybrane przykłady tłumaczenia materiałów związanych z bezpieczeństwem w internecie na język migowy umożliwiający ich pełne wykorzystanie w procesie edukacji dzieci niesłyszących i słabosłyszących.
7. Blokada niepożądanych stron WWW (w trzech krokach) / [Adam Jurkiewicz] // TIK w Edukacji. – 2017, nr 3, s. 42-43
8. Brutalność i destrukcja w grach komputerowych / Dominika Przybyszewska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2015, nr 2, s. 25-31
Wpływ gier na odbiorcę – dziecko. Ekstrema brutalności w grach komputerowych – przykłady.
9. Ciemna strona monitora / Barbara Trzos // Wychowawca. – 2016, nr 11, s. 12-13
Siecioholizm – jego przejawy oraz skutki indywidualne i społeczne.
10. *Cloud computing* : bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w chmurze / Rafał Lew-Starowicz // Meritum. – 2015, nr 4, s. 10-14
Zagrożenia związane z naruszaniem prawa autorskiego. Prawo do prywatności. Seksting. Nadaktywne korzystanie z internetu. Nieuprawniony dostęp. Dane wrażliwe. Działania profilaktyczne kierowane do młodzieży.
11. Cyberbezpieczeństwo w środowisku edukacyjnym / Eryk Chilmon // TIK w Edukacji. – 2017, nr 2, s. 60-61
O zagrożeniach cyberprzestrzeni dotyczących samych uczniów jak i infrastruktury szkoły. Jakie działania powinna podejmować szkoła, gdzie szukać pomocy.
12. Cyberprzemoc jako zachowanie problemowe pokolenia Y / Karol Konaszewski, Tomasz Prymak // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2016, nr 10, s. 31-39
Pokolenie XYZ. Cyberprzemoc w typologii zachowań problemowych młodzieży. Skala zjawiska. Skala zjawiska cyberprzemocy w świetle autorskich badań.
13. Cyberprzestępczość seksualna na szkodę małoletniego / Karolina Kudyba // Niebieska Linia. – 2016, nr 3, s. 3-6
*Wykorzystywanie seksualne. Udostępnianie treści pornograficznych. Cyberpornografia dziecięca. Rozwiązania prawne – międzynarodowe i krajowe.
[W zbiorach biblioteki i w internecie również książka K. Kudyby – zob. poz. 3 zestawienia].*
14. Cyberprzestrzeń kreatorem zachowań seksualnych młodzieży / Anna Andrzejewska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2017, nr 3, s. 3-11
Obraz seksualności nastolatków w obliczu rozwoju mediów cyfrowych. Aktywność młodzieży o charakterze seksualnym w cyberprzestrzeni. Wirtualne kontakty seksualne nastolatków. Cyberprostyucja – zawoalowana forma tradycyjnej prostytucji.
15. Cyber-zagrożenia / Katarzyna Padło // Wychowawca. – 2016, nr 2, s. 18-19
Artykuł porusza problem groomingu, który jest szczególnym rodzajem tworzonej przez internet relacji między dorosłą osobą inicjującą kontakt internetowy a dzieckiem, aby osobę małoletnią uwieść i wykorzystać seksualnie. Na co zwracać uwagę podczas rozmów dziećmi? Co zrobić, gdy dojdzie do ujawnienia tajemnicy kontaktu pedofila z dzieckiem?

16. Cyfrowe życie nastolatków w świetle badań NASK / Eryk Chilmon // TIK w Edukacji. – 2017, nr 4, s. 56-58
O wynikach raportu z badań Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej pt. „Nastolatki 3.0”. Analizowano m.in. czas i sposób wykorzystania internetu, podejmowanie zachowań ryzykownych w sieci, spotykane zjawiska niepokojące lub groźne, a także edukacyjne używanie internetu podczas lekcji. [Dokumentacja badań dostępna online – zob. poniżej artykuł „Internet w życiu nastolatków” poz. 31].
17. Czy internet pozbawia nas empatii? / Magdalena Goetz // Niebieska Linia. – 2015, nr 3, s.10-13
Coraz więcej badań wskazuje na to, że korzystanie z internetu może sprzyjać obojętności i agresji. Wpływ internetu na najmłodszych użytkowników jest bardziej niekorzystny niż na osoby dorosłe: Cyberprzemoc. Trudny wiek trudne zachowania. Komfort anonimowości. Umiejętności społeczne i empatia w odwrocie. „Epidemia” narcyzmu? Odwrót od internetu?
18. Dwa światy, jedna przemoc / Jacek Pyżalski ; rozm. przepr. Małgorzata Pomianowska // Dyrektor Szkoły. – 2015, nr 5, s. 70-72, 74
O powiązaniach przemocy cyfrowej z tradycyjną oraz roli szkoły w zapobieganiu agresji.
19. Dzieci sieci, czyli do czego prowadzi patologiczne używanie internetu / Agnieszka Ogonowska // Świat Problemów. – 2015, nr 3, s. 28-31
Aspekty neurobiologiczne zjawiska nadmiernego korzystania z internetu. Zachowania symptomatyczne dla patologicznego użytkownika internetu.
20. Dziecko w internecie : zagrożenia / Anna Kałuba-Korczak // Wychowanie w Przedszkolu. – 2017, nr 5, s. 4-7
Zakaz dostępu do urządzeń mobilnych dla dzieci do 3 roku życia? Zagrożenia dla małych dzieci w internecie. Zacieranie granic między rzeczywistością a fikcją. Uzależnienie.
21. Dziecko w sieci, czyli o bezpieczeństwie w praktyce : scenariusz zajęć dla klasy II / Anna Michniuk // Życie Szkoły.– 2015, nr 1, s. 38-40
Temat zajęć: Zobacz, co robię, gdzie jestem i co mam, czyli o publikowaniu w sieci i o konsekwencjach.
22. Facebook zagrożeniem dla młodego człowieka / Sylwia Polcyn // Remedium. – 2016, nr 9, s. 20-21
Facebookowy fenomen społeczny. Facebook zwierciadłem mojego Ja. Rodzaje ekshibicjonizmu społecznego. Negatywne konsekwencje internetowego ekshibicjonizmu.
23. Fonoholizm – bagatelizowany problem / Maciej Dębski // TIK w Edukacji. – 2017, nr 1, s 17-19
Uzależnienie od smartfona. Powszechność korzystania. Alarmujące objawy. Korzystanie bez zasad. Symptomy uzależnienia od smartfona. W kierunku uzależnienia od smartfona.
24. Fonoholizm : problemowe korzystanie ze smartfonów jako negatywny przejaw funkcjonowania w społeczeństwie cyfrowym / Maciej Dębski // Serwis Informacyjny Uzależnienia. – 2017, nr 2, s. 38-45
W kierunku społeczeństwa cyfrowego. Nowe media – przemiany współczesnego społeczeństwa. W kierunku problematyki e-uzależnień. Negatywne skutki problemowego korzystania z telefonu komórkowego. Uzależnienia od smartfona – najważniejsze symptomy. Rekomendacje postulatów odnośnie polityki państwa wynikające z badań przeprowadzonych przez Fundację DBAM O MÓJ Z@SIEĞ w 2016 r. na próbie ponad 22 tys. uczniów w wieku 12-18 lat. Artykuł dostępny również online: <http://siu.praesterno.pl/numer/78>
25. Fonoholizm : w kręgu uzależnienia / Radosław Mysior // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2015, nr 10, s. 28-33
Ustalenia terminologiczne. Rodzaje uzależnienia od telefonu komórkowego. Konsekwencje nadmiernego korzystania z telefonu komórkowego. Czy jesteś uzależniony od telefonu komórkowego? – test. Działania profilaktyczne. Telefoniczny savoir-vivre. Skala zjawiska.
26. Gry komputerowe – niewinna rozrywka czy droga do uzależnienia? Cz. 1 / Anna Borkowska // Serwis Informacyjny Narkomania. – 2016, nr 4, s. 32-35
Krótką historią badań nad uzależnieniem od grania. Korzyści i zagrożenia związane z graniem w gry

komputerowe. Uzależnienie od grania. Problemowe korzystanie z Internetu i gier komputerowych wśród dzieci i młodzieży – skala zjawiska.

Artykuł dostępny również online: <http://siu.praesterno.pl/numer/76>

27. Gry komputerowe – niewinna rozrywka czy droga do uzależnienia? Cz. 2 / Anna Borkowska // Serwis Informacyjny Uzależnienia. – 2017, nr 1, s. 30-33
Czynniki ryzyka uzależnienia od gier. Mechanizmy neurobiologiczne uzależnienia od grania w gry komputerowe. uzależniające cechy gier. Wpływ gier na najmłodszych użytkowników.
Artykuł dostępny również online: <http://siu.praesterno.pl/numer/77>
28. Hajs się zgadza, czyli o pieniądzach, które młodzież zarabia na popularności w internecie / Marcin Teodorczyk // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2015, nr 4 s. 62-64
Pieniądze w popkulturze. Zarabianie na popularności na portalach społecznościowych.
29. Homo tabletis / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Remedium. – 2016, nr 6, s. 6-7
Tabletowe dzieci – wyniki polskich badań rodziców dzieci w wieku od 6 miesięcy do 6 i pół lat.
Konsekwencje. Racjonalne zastosowanie tabletów.
30. Internet a wychowanie w rodzinie / Urszula Tokarska // Wychowawca. – 2015, nr 11, s. 12-15
Co rodzice powinni wiedzieć o Internecie? Jakie są pozytywne i negatywne strony wpływu internetu na osobowość dzieci i młodzieży? Jak zapobiegać uzależnieniom internetowym? Jak nauczyć dziecko selektywnego i odpowiedzialnego odbioru treści?
31. Internet w życiu nastolatków : doświadczenia polskie / Agnieszka Wrońska, Rafał Lange // Meritum. – 2017, nr 2, s. 67-77
Artykuł przedstawia najważniejsze wyniki ogólnopolskich badań „Nastolatki 3.0” zrealizowanych w 2016 r. przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową. Pytano w nich m.in. o częstotliwość i sposoby korzystania z internetu, relacje społeczne w sieci, prywatność, przemoc i inne zagrożenia spotykane przez nastolatków w internecie. Na stronie NASK dostępny jest pełen raport (112 s).
<https://www.nask.pl/pl/o-nask/eksperci-nask/publikacje-naukowe/688,Raport-z-badania-Nastolatki-30.html>,
oraz „Wybrane wyniki ogólnopolskiego badania uczniów w szkołach” (21 s.)
<https://akademia.nask.pl/badania/RAPORT%20-%20Nastolatki%203.0%20-%20wybrane%20wyniki%20bada%C5%84%20og%C3%B3lnopolskich.pdf>.
32. Internetowe zagrożenia w świetle badań statystycznych / Szymon Wójcik // TIK w Edukacji. – 2017, nr 1, s. 10-12
Szkodliwe treści. Niebezpieczne kontakty. Cyberprzemoc. Uzależnienie od internetu.
33. Jak edukować, by zwalczać przemoc? / Agnieszka Sosińska // Niebieska Linia. – 2015, nr 2, s. 10-12
„Upokorzenia, nękanie i groźby w sieci to nadzwyczaj częste zjawisko wśród młodzieży”. Artykuł odnosi się do wyników badań przeprowadzonych przez Fundację Feminoteka oraz wydanej przez fundację i udostępnionej w internecie książki:
„Bądź bezpieczna w sieci” : poradnik dla nauczycieli i nauczycielek / autorki Anna Dryjańska [et al.] ; red. Joanna Piotrowska. – Warszawa : Feminoteka, 2014.
W poradniku m.in.: Sieć też ma pleć. Wszystko, co musisz wiedzieć o sieci (i nie boisz się zapytać). Scenariusze lekcji. Cyberprzemoc w prawie – porady praktyczne. Raporty z badań.
http://feminoteka.pl/wp-content/uploads/2014/10/badz_bezpieczna_w_sieci_poradnik.pdf
34. Jak małe dzieci korzystają z urządzeń mobilnych? Raport na podstawie danych zebranych od rodziców / Agnieszka Bąk // Dziecko Krzywdzone [online]. – 2015, nr 3, s. 55-82 [dostęp 4.12.2017]. Dostępny:
<http://dzieckokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/469/335>
W artykule przedstawiono wyniki badania zrealizowanego w 2015 roku przez Fundację Dzieci Niczyje na temat korzystania przez małe dzieci, tj w wieku od 6 miesięcy do 6 i pół roku, z urządzeń mobilnych.
35. Jak przeciwdziałać cyberbullyingowi / Tomasz Garstka // Dyrektor Szkoły. – 2015, nr 5, s. 78-80

Co różni cyberprzemoc od innych form przemocy i agresji? Jak odnosić się do ich przejawów? Przykłady aktów cyberbullyingu, omówienie kwestii pracy z ofiarami i świadkami takiej przemocy. Zasady tworzenia poczucia bezpieczeństwa w szkole.

36. Jak przeciwdziałać nienawiści / Maciej Kępką // Dyrektor Szkoły. – 2017, nr 6, s. 79-82
Jak edukować na temat hejtu i mowy nienawiści? Zasady antyhejtowe. Informacje o dostępnych w internecie scenariuszach zajęć, ćwiczeniach i innych materiałach przydatnych w szkole.
37. Jeszcze tylko jeden SMS... : fonoholizm u dzieci i młodzieży : jak rozpoznać, jak pomóc? / Magdalena Goetz // Głos Pedagogiczny. – 2015, wrzesień, s. 49-53
Fonoholizm a uzależniania behawioralne. Przyczyny fonoholizmu. Objawy. Profilaktyka i pomoc.
38. Kontrowersje wokół zaproponowanego w DSM V zaburzenia grania w gry / Magdalena Rowicka // Serwis Informacyjny Uzależnienia. – 2017, nr 2, s. 21-24
*Zaburzenia grania w gry internetowe zostało wprowadzone do najnowszej edycji klasyfikacji zaburzeń psychicznych DSM V (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) i określone jako obszar wymagający dalszych badań. Jednak zarówno kryteria diagnostyczne, jak i sam zakres definicyjny i nazwa zaburzenia budzą wiele kontrowersji specjalistów i badaczy.
Artykuł dostępny również online: <http://siu.praesterno.pl/numer/78>*
39. Lekcja z bezpieczeństwa w Sieci : scenariusz / Mirosława Dyka-Płonka // TIK w Edukacji. – 2017, nr 2, s. 26-28
Scenariusz lekcji dla gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej z wykorzystaniem aplikacji Symbaloo, Zoobe, Padlet. Uczniowie nagrali ulotkę o bezpieczeństwie w internecie i opublikowali ją na klasowym koncie YouTube. Zajęcia zrealizowane na lekcjach języka angielskiego w LO w Rydułtowicach były elementem obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu.
40. Lepiej zrozumieć cyberprzemoc / Agnieszka Ogonowska // Niebieska Linia. – 2016, nr 5, s. 25-28
Skala zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży, jej przyczyny społeczne, środowiskowe – rodzinne i szkolne. Przemoc rówieśnicza. Portale społecznościowe jak miejsce wspierania zachowań agresywnych i przemocowych. Zjawisko rozhamowania w zachowaniu. Znaczenie aktywizacji empatii w ograniczaniu zachowań agresywnych. Problemy z właściwą reakcją.
41. Mowa nienawiści w internecie w doświadczeniu polskiej młodzieży / Joanna Włodarczyk // Dziecko Krzywdzone [online]. – 2014, nr 2, s. 122-158 [dostęp 4.12.2017]. Dostępny w: <http://dzieckokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/26/17>
Artykuł prezentuje wyniki badania młodzieży w wieku 12-18 lat dotyczącego mowy nienawiści w internecie, ocenę tego zjawiska wyrażaną przez młodzież, jej doświadczenia w tym obszarze oraz sposób reagowania na tego typu treści w kontekście szerszego zjawiska obrażania w internecie.
42. Nadmierne korzystanie z sieci społecznościowych / Martyna Kotyśko [et al.] // Alkoholizm i Narkomania. – 2014, nr 2, s. 177-194
*Sieci społecznościowe jako zjawisko. Motywy korzystania z sieci społecznościowych. Uzależnienie od sieci społecznościowych – trudności definicyjne i diagnostyczne. Badania nad korzystaniem z sieci społecznościowych – przegląd źródeł polskich i zagranicznych.
Artykuł dostępny również online: https://ac.els-cdn.com/S0867436114700124/1-s2.0-S0867436114700124-main.pdf?_tid=71ec50cc-c2ce-11e7-a643-00000aacb361&acdnat=1509957939_a48775749244d24dd4f346c9dfca1161*
43. NIK o cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży / Eryk Chilmon // TIK w Edukacji. – 2017, nr 5, s. 58-60
Omówienie opublikowanego w wrześniu 2017 r. raportu Najwyższej Izby Kontroli „Zapobieganie i przeciwdziałanie cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży”. Dane dotyczą m.in. skali cyberprzemocy, postawy kuratoriów oświaty, niedostatecznej pomocy dla uczniów.
44. Nowe media i nastolatki / Jacek Pyżalski // Remedium. – 2017, nr 7/8, s. 8-10
Wykorzystanie internetu przez młodych ludzi – ciemna i jasna strona. Wnioski dla praktyki wychowawczej i profilaktycznej.

45. Nowe media wśród dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Karolina Van Laere, Kinga Sochocka // *Remedium*. – 2015, nr 12, dod. *Remedium na Uzależnienia Behawioralne*, s. 1-2
Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych i nowe media. Cyberprzemoc wśród dzieci. Wskazówki dla nauczyciela do realizacji zajęć profilaktycznych z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie i z zaburzeniami zachowania.
46. O możliwości ograniczenia agresji rówieśniczej w internecie : rola przyjmowania perspektywy innej osoby i empatii / Anna Szuster, Julia Barlińska // *Serwis Informacyjny Uzależnienia*. – 2016, nr 4, s. 36-40
Cyberprzemoc – charakterystyka zjawiska. Mózg w sieci – specyfika przetwarzania informacji w przestrzeni cyfrowej. Sieć – charakterystyka cyfrowego przetwarzania informacji. Relacje społeczne – cyfrowe oblicze interakcji rówieśniczych. Antidotum na wspieranie agresji w cyberprzestrzeni. Artykuł dostępny również online: <http://siu.praesterno.pl/numer/76>
47. Patologiczne korzystanie z Internetu i gier a problem wagarowania wśród gimnazjalistów / Marta Rukat // *Remedium*. – 2016, nr 6, s. 8-10
Czynniki wagarowania. Gimnazjaliści wagarują – wyniki badania uczniów klas II z województwa warmińsko-mazurskiego. Wagarują, by grać? Gry jako ucieczka przed problemami i negatywnymi uczuciami.
48. Portale społecznościowe w naszym życiu / Magdalena Goetz // *Głos Pedagogiczny*. – 2016, maj, s. 16-19 ; *Polonistyka*. – 2016, nr 4, s. 26-29
Zagrożenia płynące z mediów społecznościowych. Plusy mediów społecznościowych. Omówienie problematyki i dwa scenariusze lekcji wychowawczych dla młodzieży w wieku 13-15 lat.
49. Procedura reagowania na cyberbullying / Anna Borkowska // *Dyrektor Szkoły*. – 2015, nr 5, s. 74-77
Zasady postępowania pracowników szkoły w sytuacji ujawnienia cyberprzemocy. M.in.: Identyfikacja sprawcy. Działania wobec sprawcy. Środki dyscyplinarne. Działania wobec ucznia doświadczającego przemocy. Ochrona świadków. Współpraca z policją i sądem rodzinnym.
50. Profilaktyka zagrożeń w cyberprzestrzeni wśród najmłodszych / Aleksandra Kubala-Kuplińska // *Życie Szkoły*. – 2017, nr 2, s. 29-32
*Zadania szkoły w zakresie profilaktyki w sieci. Propozycje działań w sześciu obszarach: diagnoza, działania informacyjno-edukacyjne, edukacja medialna, działania praktyczne, współpraca, interwencja. Ankieta dla uczniów.
Wykaz stron internetowych zawierających liczne pomoce dydaktyczne, także multimedialne, scenariusze zajęć, materiały informacyjne o przedsięwzięciach różnych organizacji i stowarzyszeń oraz inne materiały przydatne nauczycielom w pracy z dziećmi i rodzicami.*
51. Przedszkolak i bezpieczny komputer : scenariusz zajęć dla starszaków / Agnieszka Pasternak // *Bliżej Przedszkola*. – 2014, nr 6, s. 20-23
Zajęcia mają służyć uwarstwieniu dzieci na zagrożenia związane z korzystaniem z internetu oraz nadmiernym graniem w gry komputerowe.
52. Przestrzeń cyfrowa pułapką dla dzieci i młodzieży / Anna Andrzejewska // *Świat Problemów*. – 2017, nr 1, s. 25-29
Wymiar empiryczny zagrożeń cyberprzestrzeni – przegląd badań. Charakterystyka wybranych zagrożeń (treści pornograficzne, sekty w sieci, agresja i przemoc, niebezpieczne kontakty na portalach społecznościowych). Cyberuzależnienie jako forma degradacji osobowej i społecznej. Ochrona rodzicielska przed zagrożeniami cyberprzestrzeni.
53. Relacja dziecko-rodzic w perspektywie gry komputerowej : wyniki badania nad obecnością gier wideo w rodzinie / Damian Gałuszka // *Kultura i Edukacja*. – 2017, nr 1, s. 197-216
Gry elektroniczne. Kluczowe kategorie analizy gier elektronicznych. Gra komputerowa w relacji do użytkownika i w kontekście rodzinnym. Omówienie wyników badania rodzin: Dzieci, rodzice i gry wideo – krótka analiza porównawcza. Potencjał relacyjny rodziców – omówienie. Komunikacja dziecko-rodzic a gry wideo. Kontrola w badanych rodzinach. Otoczenie społeczne rodziny a gry wideo.

54. Rodzice cyfrowych dzieci / Diane J. Schiano ; tł. Agnieszka Chrzanowska // Charaktery. – 2017, nr 10, s. 36-39
Psychoterapeutka o tym, jak rodzice mogą radzić sobie z wychowaniem dzieci, które dorastają z „superkomputerami w kieszeni”. Jak mogą zapobiegać ich uzależnieniu od internetu.
55. Scenariusz zajęć dla rodziców dzieci w wieku wczesnoszkolnym // Remedium. – 2015, nr 9, dod. Remedium na Uzależnienia Behawioralne, s. 5-6
Temat spotkania: Moje dziecko bezpieczne w sieci.
56. Scenariusze zajęć dla młodzieży / Kinga Sochocka, Karolina Van Laere // Remedium. – 2017, nr 7/8, s. 11-13
Scenariusze zajęć dotyczące zwiększania świadomości zagrożeń i potencjalnych korzyści związanych z używaniem mediów elektronicznych oraz rozwijania umiejętności racjonalnego z nich korzystania. Tematy: Cyberprzestrzeń – dobrodziejstwo czy zagrożenie? Wszystko pod kontrolą.
57. Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych : (dla klas I-III szkół podstawowych) / Kinga Sochocka, Karolina Van Laere // Remedium. – 2015, nr 9, dod. Remedium na Uzależnienia Behawioralne, s. 3-5
Tematy lekcji: Z Internetem za pan brat! Dobre wychowanie w sieci.
58. Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych : (dla klas I-III szkół podstawowych) / Kinga Sochocka, Karolina Van Laere // Remedium. – 2015, nr 12, dod. Remedium na Uzależnienia Behawioralne, s. 3-6
"Z Internetem za pan brat" – scenariusz w wersji dla dzieci z zaburzeniami zachowania i scenariusz nt. "Poznajemy Internet" – w wersji dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.
59. Seksting i grooming / Finka Cynthia Heynemann // Dyrektor Szkoły. – 2015, nr 6, s. 74-77
Czym są seksting i grooming. Aspekty prawne. Jak przeciwdziałać – wskazówki dla dyrektorów szkół, wychowawców i nauczycieli.
60. Seksting wśród dzieci i młodzieży / Łukasz Wojtasik // Dziecko Krzywdzone [online]. – 2014, nr 2, s. 79-98 [dostęp 4.12.2017]. Dostępny w:
<http://dzieckokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/24/16>
Czym jest seksting? Głośne przypadki. Specyfika zjawiska – wyniki badań jakościowych. Skala problemu. Seksting a prawo. Jak zapobiegać sekstingowi.
61. Sexting : niebezpieczna strona nowych mediów / Radosław Mysior // Remedium. – 2015, nr 6, s. 6-8
Zarys zjawiska. Z badań nad sekstingiem. Konsekwencje sekstingu. Wskazówki dla młodzieży przed wysłaniem wiadomości za pomocą telefonu komórkowego lub internetu.
62. Siecioholizm jako zagrożenie dla aktywności ruchowej dzieci i młodzieży / Elżbieta Kuna, Justyna Ziętek // Kwartalnik Edukacyjny. – 2015, nr 2, s. 34-45
Rola aktywności ruchowej w życiu młodego człowieka. Definiowanie zjawiska siecioholizmu. Fazy rozwoju uzależnienia. Psychologiczne skutki siecioholizmu. Fizjologiczno-fizyczne skutki siecioholizmu.
63. Social media wśród nastolatków / Maria Słobodzian // Wychowawca. – 2016, nr 11, s. 5-6
Social media boom. Moda czy cyfrowe hobby. Czy to już uzależnienie?
64. W sieci nienawiści, czyli o zachowaniach antyspołecznych w Internecie / Aleksandra Kubala-Kulpińska // Głos Pedagogiczny. – 2015, wrzesień, s. 57-60
Charakterystyka typowych reakcji i zachowań grup osób podejmujących zachowania antyspołeczne w sieci (troll, flamer, griefer, ranter, hejter) oraz sposoby obrony przed tego typu osobami.
65. W świecie wirtualnych bohaterów : scenariusze lekcji wychowawczych dla uczniów klas I-III, V, VI / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Wychowawca. – 2015, nr 11, s. 25-27
Tematy zajęć: Szanse związane z grami komputerowymi; Jestem jak mój wirtualny przyjaciel, czyli uczeń i gry komputerowe; Zagrożenia związane z użytkowaniem gier komputerowych.

66. W wirtualnej pułapce : ku lepszej edukacji w cyfrowym świecie / Radosław Mysior // Nowa Szkoła. – 2015, nr 2, s. 19-28
Definicja uzależnienia od internetu. Fazy i typy uzależnienia, kryteria diagnostyczne. Działania profilaktyczne. Skala problemu w Polsce i Europie.
67. Wiedz@ cię obroni – bezpieczny komputer : scenariusz zajęć na godzinę wychowawczą w klasie VI / Jolanta Sasin // Wychowawca. – 2016, nr 11, s. 32
68. Wpływ gier komputerowych na rozwój psychiczny uczniów / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. – 2015, listopad, s. 48-52
Pozytywne i negatywne aspekty gier komputerowych: sprzyjają nauce, rozwijają sprawności psychiczne, pomagają w terapii, a także mogą uzależniać, wyzwalają agresję, zawierać szkodliwe treści, zaburzać rozwój fizyczny.
69. Wpływ gier komputerowych na zachowania seksualne młodzieży / Sylwia Polcyn-Matuszewska // Remedium. – 2015, nr 2, s. 10-11
Początki gier komputerowych. Przykłady ryzykownych zachowań seksualnych w wybranych grach komputerowych. Konsekwencje dla młodzieży.
70. Wpływ zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży online na ryzyko wiktymizacji zjawiskiem groomingu / Marta Dąbrowska // Dziecko Krzywdzone [online]. – 2016, nr 4, s. 126-137 [dostęp 4.12.2017]. Dostępny w:
<http://dzieckokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/615/476>
W części wstępnej artykułu dokonano przeglądu nielicznych dostępnych badań w omawianym obszarze. Następnie poddano analizie wyniki badań własnych, poświęconych wiktymizacji zjawiskiem groomingu, przeprowadzonych metodą sondażu diagnostycznego w grupie 423 dzieci w wieku 13-16 lat.
71. Wybrane aspekty prawne cyberprzemocy / Olga Trocha // Dyrektor Szkoły. – 2015, nr 5, s. 82-85
Artykuł zawiera próbę kwalifikacji prawnokarnej zachowań objętych definicją cyberprzemocy oraz praktyczne wskazówki dla pracowników instytucji oświatowych dotyczące zgłaszania odpowiednim służbom przypadków tej formy przemocy. M.in.: Zniewaga, zniesławienie. Groźby, zmuszanie. Naruszenie wizerunku. Podszywanie się, kradzież tożsamości. Uporczywe nękanie – stalking.
72. Wychowanie dzieci do korzystania z nowych mediów / Ewa Krzyżak-Szymańska // Remedium. – 2015, nr 9, dod. Remedium w Kręgu Uzależnień Behawioralnych, s. 1-2
Funkcje mediów w życiu dziecka. Czynniki ryzyka występujące w środowisku online. Co może zrobić rodzic w aspekcie wychowania dziecka do korzystania z nowych mediów.
73. Zagrożenia dzieci i młodzieży w Internecie / Szymon Wójcik // Dziecko Krzywdzone [online]. – 2017, nr 1, s. 270-287 [dostęp 4.12.2017]. Dostępny w:
<http://dzieckokrzywdzone.fdds.pl/index.php/DK/article/view/586/449>
Jak dzieci i młodzież korzystają z internetu? Skala ryzykownych doświadczeń i zachowań dzieci i młodzieży w internecie. Szkodliwe treści. Pornografia dziecięca. Uwodzenie dzieci online. Seksting. Przemoc rówieśnicza w sieci (cyberprzemoc). Uzależnienie od internetu. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie – opinie i postawy rodziców.
74. Zagrożenia młodzieży gimnazjalnej w świecie Internetu / Joanna Kata // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2017, nr 2, s. 42-52
Młodzież w świecie internetu – cyberprzestrzeń. Komunikacja interpersonalna. Zawieranie znajomości. Omówienie wyników badań własnych przeprowadzonych w 2016 r. Ich celem było poznanie poglądów gimnazjalistów nt. internetowych zagrożeń.
75. Zagrożenia zdrowotne dzieci związane z używaniem Internetu / Ewa Sowa-Behtane // Edukacja i Dialog. – 2015, nr 3/4, s. 34-37
Psychiczne, fizyczne i społeczne skutki uzależnienia od internetu.

76. Zapewnianie bezpieczeństwa w Sieci i reagowanie na incydenty / Łukasz Wojtasik // TIK w Edukacji. – 2017, nr 1, s. 14-16
Podstawowe zasady udostępniania internetu dziecku. Kontrola rodzicielska. Bezpieczeństwo młodzieży. Odpowiedzialność za działania online. Rola szkoły. Ustalone procedury.

FILMY EDUKACYJNE

1. Chrońmy nasze dzieci przed pornografią : film dla rodziców [Film] / scenariusz Robert Sadownik, Marcin Gęsiarz ; reżyseria Robert Sadownik. – Kraków : Wydawnictwo i Hurtownia Rubikon Katarzyna Król, cop. 2016. – 1 płyta wiz. (DVD) (ok. 12 min).
Dziś obrazy porno są już w zasięgu jednego kliknięcia. Występujący w filmie seksuolog dr Bogdan Stelmach przestrzega, że kupując dziecku telefon komórkowy czy tablet z dostępem do internetu, rodzice wpuszczają do domu intruza, który może uzależnić ich dziecko od pornografii. To może być początek destrukcji jego psychiki i zrujnowanie przyszłości.
Scenariusz spotkania z prezentacją multimedialną dla uczniów III klasy gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych można pobrać ze strony <http://www.wdz.edu.pl/>
Zbiory Specjalne CDV 3096
2. Portale społecznościowe : czy można się uzależnić? [Film] / reż. Marcin Wołkowicz. – Piaseczno : Tutto Arts&Media, 2014. – 1 płyta wiz. (DVD) (25 min)
Film porusza problem uzależnienia od portali społecznościowych. Przedstawiono w nim trzy historie młodych ludzi, którzy opowiadają o wpływie portali społecznościowych na ich życie. Każda z tych relacji została skomentowana przez psychologa.
Zbiory Specjalne CDV 3090
3. Tożsamość w internecie [Film] / scen. i reż. Dariusz Fedorowicz. – Kraków : Wydawnictwo WAM-Studio Inigo, 2014. – 1 płyta wiz. (DVD) (13 min)
Współczesny nastolatek z łatwością porusza się w internecie. Komentuje, pisze posty, zamieszcza zdjęcia. Ujawnia tym samym swoje zainteresowania, określa swoją przynależność społeczną, definiuje swoje przekonania. Czy robi to jednak w pełni świadomie? Czy umie chronić swoją tożsamość i dbać o wizerunek? Propozycję lekcji z wykorzystaniem filmu można znaleźć na : <http://e.wydawnictwowam.pl/>
Zbiory Specjalne CDV 3089
4. Życie w sieci : jestem tu, obok [Film] / scen. i reż. Dariusz Fedorowicz. – Kraków : Wydawnictwo WAM-Studio Inigo, 2015. – 1 płyta wiz. (DVD) (12 min) + współprawną książka : 20 s.
Książka z filmem edukacyjnym pozwala na przeprowadzenie w interesujący sposób dyskusji z młodzieżą na temat roli technologii w codziennym życiu, a przede wszystkim w komunikacji z bliskimi. Książka zawiera wprowadzenie do tematu oraz szczegółowy scenariusz lekcji wraz z materiałami dydaktycznymi.
Zbiory Specjalne CDV 3086

Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach programu „Bezpieczna szkoła +” na swojej stronie internetowej poleca serwisy, które zawierają liczne materiały informacyjne i pomoce dydaktyczne dla nauczycieli i rodziców. Wśród nich projekt „Safer Internet” i inne propozycje Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę oraz Akademii NASK:

<https://bezpiecznaszkola.men.gov.pl/tematy/promujemybezpieczenstwo-w-sieci/informacje/>

<http://www.saferinternet.pl/>

<https://akademia.nask.pl/>